

„Србија Карго“ а.д.
Београд, Немањина 6
Број: 4/2021-1165-295
Датум: 25.06.2021. године

На основу одредби члана 24. Статута Акционарског друштва за железнички превоз робе „Србија Карго“, Београд („Службени гласник РС“, број 60/15 и Службени гласник „Железнице Србије“, број 14/17), Одбор директора „Србија Карго“ а.д. је, на седници одржаној 25.06.2021. године, донео

О Д Л У К У

1. Доноси се Упутство о обезбеђењу саобраћаја у току зиме за „Србија Карго“ а.д.
2. Доношењем овог Упутства, престаје да се примењује Упутство о обезбеђењу саобраћаја у току зиме УП - 333 („Службени гласник Заједнице ЈЖ“, број 1/04) ЗЈЖ 2.2, бр. 92/129-2003. са важношћу од 15.01.2004. године.
3. Одлука ступа на снагу даном доношења.
4. Упутство о обезбеђењу саобраћаја у току зиме за „Србија Карго“ а.д. је саставни део ове одлуке.
5. Одлуку објавити у Службеном гласнику „Железнице Србије“ и Упутство о обезбеђењу саобраћаја у току зиме УП - 333 („Службени гласник Заједнице ЈЖ“, број 1/04) ЗЈЖ 2.2, бр. 92/129-2003. са важношћу од 15.01.2004. године престаје да се примењује 8 (осмог) дана од објављивања с којим почиње примена Упутства о обезбеђењу саобраћаја у току зиме за „Србија Карго“ а.д.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

Радна група је на основу Решења број 1/2021-944 од 22.02.2021. године и Решења о измени решења 1/2021-1396 од 12.03.2021. године о образовању радне групе за израду предлога текста „Упутства о обезбеђењу саобраћаја у току зиме УП - 333 („Службени гласник Заједнице ЈЖ“, број 1/04) ЗЈЖ 2.2, бр. 92/129-2003. са важношћу од 15.01.2004. године“, поступајући по одредбама поменутог Решења израдила предлог новог Упутства због потребе усклађивања прописа који се примењују у „Србија Карго“ а.д.

На основу наведеног донета је Одлука као у диспозитиву.

ОДБОР ДИРЕКТОРА

Душан Гарибовић

Наташа Млинар Лежаја

Акционарско друштво за железнички превоз робе
СРБИЈА КАРГО а.д.

УПУТСТВО
О ОБЕЗБЕЂЕЊУ САОБРАЋАЈА У ТОКУ ЗИМЕ
ЗА „СРБИЈА КАРГО“ А.Д.

Београд, 2021.

ПРЕГЛЕД
РАДНИХ МЕСТА И РАДНИКА
која морају бити снабдевена овим упутством

Упутством о обезбеђењу саобраћаја у току зиме за „Србија Карго“ а.д. морају бити снабдевени:

а) Саобраћајни послови:

- шеф Секције/ОЈ за СТ,
- заменик шефа Секције/ОЈ за СТ,
- шеф станице,
- помоћник шефа станице,
- водећи организатор набавке,
- начелник одељења комерцијалне оператике,
- начелник подручно саобраћајног оперативног одељења,
- водећи инжењер технолог.

б) Послови вуче возова и техничко колски послови:

- шеф Секције/ОЈ за ВВ и ТКП,
- заменик шефа Секције/ОЈ за ВВ и ТКП,
- помоћник шефа Секције/ОЈ за ВВ и ТКП,
- главни диспечер вуче
- диспечер вуче и ТКП,
- надзорник вуче и ТКП,
- школски инструктор-иследник,
- прегледач кола.

в) Послови одржавања возних средстава:

- шеф Секције ЗОВС,
- заменик шефа Секције ЗОВС,
- помоћник шефа Секције ЗОВС,
- шеф организационе јединице ЗОВС,
- диспечер за ОВС,
- школски инструктор.

г) радна места за израду, тумачење прописа и организацију и надзор у СК.

д) друга радна места могу бити снабдевена овим упутством према процени надлежног руководиоца у Сектору, Секцији/ОЈ, станици и сл.

САДРЖАЈ

ДЕО I ОПШТЕ ОДРЕДБЕ.....	6
Члан 1 ПРЕДМЕТ.....	6
Члан 2 УВОДНЕ ОДРЕДБЕ.....	6
Члан 3 ОРГАНИЗАЦИЈА ОПЕРАТИВНИХ ШТАБОВА	6
Члан 4 ЗАДАЦИ ЦЕНТРАЛНОГ ОПЕРАТИВНОГ ШТАБА	9
Члан 5 ЗАДАЦИ ЧВОРНОГ ОПЕРАТИВНОГ ШТАБА	9
ДЕО II МЕРЕ ОБЕЗБЕЂЕЊА У САОБРАЋАЈНИМ ПОСЛОВИМА	11
Члан 6 НАБАВКА МАТЕРИЈАЛА И ПОТРЕБНЕ ОПРЕМЕ.....	11
Члан 7 ПРИКУПЉАЊЕ ИЗВЕШТАЈА О ВРЕМЕНСКИМ УСЛОВИМА	11
Члан 8 ИЗВЕШТАЈИ И РОКОВИ ДОСТАВЕ	12
Члан 9 ПРИПРЕМЕ ЗА ОБЕЗБЕЂЕЊЕ САОБРАЋАЈА У ТОКУ ЗИМСКОГ ПЕРИОДА И ПРИПРЕМА ЗА НАРЕДНИ ЗИМСКИ ПЕРИОД	12
Члан 10 РАД СТАНИЦА	13
Члан 11 РАД ОПЕРАТИВНЕ СЛУЖБЕ.....	13
ДЕО III МЕРЕ ОБЕЗБЕЂЕЊА КОД ВУЧНИХ ВОЗИЛА.....	15
Члан 12 ОПШТИ УСЛОВИ ПРИПРЕМЕ И ПРЕВЕНТИВЕ	15
Члан 13 ЕЛЕКТРОВУЧНА ВОЗИЛА	16
Члан 14 ДИЗЕЛ ВУЧНА ВОЗИЛА	17
Члан 15 ПОСТУПАК ОСОБЉА ВУЧНИХ ВОЗИЛА И ОСОБЉА ЗА ОДРЖАВАЊЕ У ЗИМСКОМ ПЕРИОДУ ...	18
ДЕО IV МЕРЕ ОБЕЗБЕЂЕЊА КОД ВУЧЕНИХ ВОЗИЛА И ОБЈЕКТА ЗА ЊИХОВО ОПСЛУЖИВАЊЕ, ОДРЖАВАЊЕ И ОПРАВКУ У ЕКСПЛОАТАЦИЈИ	19
Члан 16 ОПШТИ ДЕО	19
Члан 17 МЕРЕ ОБЕЗБЕЂЕЊА КОД ВУЧЕНИХ ВОЗИЛА	19
Члан 18 ПОСЕБНЕ МЕРЕ ОБЕЗБЕЂЕЊА КОД ТЕРЕТНИХ КОЛА	20
Члан 19 ПОСЕБНЕ МЕРЕ ОБЕЗБЕЂЕЊА КОД КОЛА ЗА НАРОЧИТЕ ПРЕВОЗЕ	20
Члан 20 МЕРЕ ОБЕЗБЕЂЕЊА КОД ОБЈЕКТА ЗА ОПСЛУЖИВАЊЕ (НАМИРИВАЊЕ И НЕГУ), ОДРЖАВАЊЕ И ОПРАВКУ ВУЧЕНИХ ВОЗИЛА	20
ДЕО V ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ.....	21
Члан 21 ПРИЛОГ	21
Члан 22 ПРЕЛАЗНЕ ОДРЕДБЕ	21
Члан 23 ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ.....	21
ПРИЛОГ I КАРАКТЕРИСТИКЕ ВЕТРА И СНЕЖНИХ ПАДАВИНА	22
ПРИЛОГ II РОКОВИ ДОСТАВЕ	23
ПРИЛОГ III ПРЕГЛЕД МАТЕРИЈАЛА И СРЕДСТАВА.....	24

СКРАЋЕНИЦЕ

- СК - Србија Карго а.д.
- СТ - саобраћај и транспорт
- ВВ - вуча возова
- ТКП - техничко колски послови
- ЗОВС - за одржавање возних средстава
- ОЈ - организациона јединица
- ИЖС - Инфраструктура Железнице Србије а.д.
- ЖС - Железнице Србије а.д.
- ГИШ - горња ивица шине
- РОС - регенерација осовинских слогова

„Србија Карго“ а.д.
Београд, Немањина 6
Број: 4/2021-1165-295
Датум: 25.06.2021. године

На основу одредби члана 24. Статута Акционарског друштва за железнички превоз робе „Србија Карго“, Београд („Службени гласник РС“, број 60/15 и Службени гласник „Железнице Србије“, број 14/17), Одбор директора „Србија Карго“ а.д. је, на седници одржаној 25.06.2021. године, донео

УПУТСТВО

о обезбеђењу саобраћаја у току зиме за „Србија Карго“ а.д.

Део I

ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1 **Предмет**

1. Овим упутством прописују се превентивне и извршне мере за осигурање безбедног и уредног железничког саобраћаја у зимском периоду.
2. Под појмом „зимски период“ подразумева се период који почиње 15. октобра, а завршава се 15. априла наредне године. Овај период може почети и раније, односно трајати и дуже од планираног уколико то захтевају временске прилике (снег, мраз и сл.).

Члан 2 **Уводне одредбе**

1. Организацију извршења послова предвиђених овим упутством спроводи „Србија Карго“ а.д. (у даљем тексту СК).
2. Да би се обезбедило нормално функционисање железничког саобраћаја у току зимског периода и отклањање сметњи на средствима и постројењима, СК формира централни оперативни штаб и чворне оперативне штабове. Одлуку о формирању, броју чланова и саставу штабова доноси извршни директор за саобраћај у СК.
У саставу чворних оперативних штабова морају бити заступљене све службе одговарајућих послова наведене у овом упутству. Командант централног оперативног штаба СК јесте извршни директор за саобраћај у СК или лице које овласти извршни директор за саобраћај, а за чворне оперативне штабове шеф подручне Секције/OJ за СТ, Секције/OJ за ВВ и ТКП и Секције/OJ ЗОВС у СК.

Члан 3 **Организација оперативних штабова**

1. У оквиру припрема за зимске услове експлоатације организују се оперативни штабови према следећем:
 - централни оперативни штаб СК са седиштем у пословној згради Немањина бр.6,
 - чворни оперативни штабови по железничким чворовима (Београд, Ниш, Краљево, Зајечар, Пожаревац, Ужице, Нови Сад, Суботица, Рума, Панчево).

2. Централни оперативни штаб СК чине:

- извршни директор за саобраћај СК, командант штаба,
- директор Сектора за саобраћај и транспорт, члан штаба,
- директор Сектора за вучу возова и техничко колске послове, члан штаба,
- директор Сектора за одржавање возних средстава, члан штаба,
- директор Сектора за управљање квалитетом пословања и системом безбедности, члан штаба,
- директор Центра за унутрашњу контролу, члан штаба,
- директор Центра за набавке и централна стоваришта, члан штаба,
- директор Центра за финансијске послове и план, члан штаба.

3. Чворне оперативне штабове чине:

- шеф Секције/ОЈ за СТ, ВВ и ТКП, ЗОВС,
- заменик шефа Секције/ОЈ за СТ, ВВ и ТКП, ЗОВС у:
 - Секцијама/ОЈ за СТ: Београд (Пожаревац, Рума), Ниш (Зајечар), Нови Сад (Суботица), Панчево, Ужице (Краљево).
 - Секцијама/ОЈ за ВВ и ТКП: Београд (Пожаревац, Рума), Ниш (Лапово, Зајечар), Нови Сад (Суботица), Панчево (Зрењанин), Ужице (Краљево).
 - Секцијама/ОЈ ЗОВС: Београд (ОЈ техничке службе и енергетике, ОЈ за одржавање локомотива, ОЈ сервис локомотива, ОЈ за РОС и теретна кола Београд, ОЈ за одржавање кочних уређаја Велика Плана), Ниш (ОЈ техничке службе и енергетике, ОЈ за одржавање локомотива, ОЈ за одржавање теретних кола, ОЈ сервис локомотива), Нови Сад (Суботица, Рума), Краљево (Пожега).

Чланови штаба морају одредити своје заменике који ће обављати њихове функције у случајевима оправданог или одобреног одсуства и друге спречености. Подаци о члановима оперативних штабова и њиховим заменицима морају бити достављени Сектору за СТ најкасније до 1. јула текуће године и исти морају садржати: имена и презимена чланова/заменика оперативних штабова, њихове функције, бројеве ПТТ, мобилног, ЖАТ телефона на радном месту и број телефона код куће у случају да запослени нема службени мобилни телефон.

Оперативни штабови морају одржати припремне састанке ради непосредног обезбеђења саобраћаја за време зимског периода и увида у реализацију плана најкасније до 1. августа текуће године.

4. Пре наступања зимског периода шефови Секција/ОЈ за СТ, Секција/ОЈ за ВВ и ТКП, Секција/ОЈ ЗОВС чворног оперативног штаба треба да организују и направе оперативне планове за обезбеђење железничког саобраћаја и исправног функционисања средстава и постројења за време зимског периода. Шефови Секција/ОЈ ВВ и ТКП и Секција/ОЈ ЗОВС су у обавези да своје планове доставе шефу Секције/ОЈ за СТ како би их он објединио у јединствен чворни оперативни план. Они су одговорни за тачност података објављених у чворном оперативном плану. Обједињене чворне оперативне планове 6 (шест) примерака шефови Секција/ОЈ за СТ дужни су да доставе Сектору за СТ ради прегледа и овере од стране надлежних Сектора.

5. Чворни оперативни планови треба да садрже послове свих служби у зимском периоду, набавку потребног материјала и опреме, а на бази искустава из претходних година.

Чворни оперативни план се састоји из три организационе целине:

- Чворни оперативни план Секција/ОЈ за СТ,
- Чворни оперативни план Секција/ОЈ ВВ и ТКП и
- Чворни оперативни план Секција/ОЈ ЗОВС.

Чворни оперативни план садржи следеће целине:

- 1) седиште и састав чворног оперативног штаба,
- 2) подручје деловања чворног оперативног штаба,
- 3) преглед станица за прикупљање извештаја о стању на прузи и временским условима,
- 4) преглед запослених на чишћењу снега и леда по станицама које дају Секције/ОЈ,
- 5) преглед потребног алата, материјала за ручно чишћење снега и леда по организационим целинама за Секције/ОЈ,
- 6) преглед друмских возила и механизације које дају Секције/ОЈ,
- 7) школовање (подучавање) особља.

Поред наведених целина чворни оперативни план Секција/ОЈ:

▪ ВВ и ТКП треба да садржи и следеће целине:

- 1) пријем вучних возила за рад у зимском периоду,
- 2) чишћење снега са железничких возила,
- 3) материјално обезбеђење за несметано одвијање саобраћаја вучних возила у зимском периоду и
- 4) посебне одредбе које се односе на електрифициране пруге.

▪ ЗОВС треба да садржи и следеће целине:

- 1) организацију и план чишћења снега,
- 2) потребе материјала и опреме за припрему постројења и радних просторија за зимски период,
- 3) потребе енергената и резервних делова за локомотиве,
- 4) припрема вучних возила за рад у зимском периоду и
- 5) припрема стабилних постројења за рад у зимском периоду.

6. Рок за доставу чворних оперативних планова Сектору за СТ на преглед и оверу је до 1. септембра текуће године.

Након прегледа и овере јединствених чворних оперативних планова за обезбеђење саобраћаја у периоду зимске експлоатације за предстојећи зимски период исти се достављају команданту централног оперативног штаба СК најкасније до 15. септембра текуће године.

7. Оверене оперативне планове од стране команданта централног оперативног штаба Сектор за СТ доставља на следеће адресе:

- Инфраструктури железнице Србије а.д. (у даљем тексту ИЖС),
- команданту Централног оперативног штаба,
- директору Сектора за вучу возова и техничко колске послове, члан штаба,
- директору Сектора за одржавање возних средстава, члан штаба,
- директору Сектора за саобраћај и транспорт, члан штаба,
- директору Сектора за управљање квалитетом пословања и системом безбедности, члан штаба,

и електронском поштом на следеће адресе:

- директору Центра за унутрашњу контролу, члан штаба,
- директору Центра за набавке и централна стоваришта, члан штаба,
- директору Центра за финансијске послове и план, члан штаба,
- шефовима Секција/ОЈ за СТ.

Ова дистрибуција мора бити завршена до 1. октобра текуће године. У случају да постоје примедбе, исте се у оперативном плану морају отклонити у најкраћем року, како би сви послови око припрема за зимски период били завршени до 15. октобра текуће године.

Члан 4

Задаци централног оперативног штаба

1. Задаци централног оперативног штаба СК су да пре наступања зимског периода проверава спроведене мере у обављању припрема и обавља припреме према израђеним чворним оперативним плановима.

На основу добијених извештаја о снежним падавинама, наносима ветра и ниским температурама, а ради редовног извршења реда вожње и несметаног функционисања саобраћаја, у сарадњи са ИЖС штаб предузима следеће мере:

- стално прати степен угрожености одређених места на прузи и издаје наређења чворним оперативним штабовима,
- даје упутства за функционисање саобраћаја преко угрожених места,
- пружа сву техничку и материјалну помоћ ради отклањања последица елементарних непогода,
- даје обавештење станицама о возовима који се не могу покретати без одобрења штаба,
- остварује сталну везу с чворним оперативним штабовима, оперативном службом СК, подручним оперативним службама и стручним службама Сектора, односно њиховим организационим јединицама, ради потпуног сагледавања ситуације и предузимања ефикасних мера у сваком тренутку,
- после завршеног зимског периода, а на основу искустава, доноси закључке о мерама које се морају предузети за следећи зимски период.

Члан 5

Задаци чворног оперативног штаба

1. Задатак чворног оперативног штаба СК је да буде оперативно тело које руководи целокупним радом у саобраћају за време зимског периода и да:

- сарађује с централним оперативним штабом СК од кога добија инструкције за свој рад,
- пружа сву техничку и материјалну помоћ организационим јединицама ради отклањања последица елементарних непогода,
- прикупља информације о предузетим мерама за извршење задатака предвиђених оперативним плановима Секција/ОЈ,
- израђује јединствени списак запослених који су одређени на чишћењу снега и леда по службеним местима, које дају Секције/ОЈ за СТ, ВВ и ТКП, ЗОВС,
- израђује јединствени списак алата за ручно чишћење снега и леда,
- предлаже потребне мере за благовремено извршење задатака предвиђених оперативним планом,
- после зимског периода подноси извештај централном оперативном штабу СК о реализацији плана за зимске услове рада и доноси закључке о мерама које се морају предузети за следећи зимски период, а на бази искуства из претходног периода.

2. У оквиру припрема за зимски период, централни оперативни штаб СК и чворни оперативни штабови предузимају и посебне мере према специфичним географским и другим условима, на основу искустава из претходних зимских периода.

Све Секције/ОЈ на својој територији и уз координацију одговарајућих служби СК а у сарадњи са ИЖС доносе планове мобилизације запослених за случајеве елементарних непогода.

Да би се створили услови за потпун увид у стање функционисања саобраћаја, обавезно је да се о настанку и последицама елементарних непогода обавештавају оперативне службе СК, чворни оперативни штабови СК а ови даље о томе обавесте централни оперативни штаб СК.

Део II

МЕРЕ ОБЕЗБЕЂЕЊА У САОБРАЋАЈНИМ ПОСЛОВИМА

Члан 6

Набавка материјала и потребне опреме

1. Имајући у виду планирана средства, која су предвиђена Планом пословања предузећа за предстојећи зимски период за набавку средстава, Сектори као корисници средстава, потребних за обезбеђење саобраћаја у зимским условима, у обавези су да Центру за набавке и централна стоваришта доставе прецизне спецификације материјала, који се искључиво користе у зимским условима експлоатације, разврстане по Секцијама/ОЈ и обједињене на нивоу надлежног Сектора.

2. Центар за набавке и централна стоваришта ће у складу са процедуром утврђеном Законом о јавним набавкама и Правилником о ближем уређивању поступка јавне набавке извршити набавку тражених средстава.

3. Пре покретања поступка јавне набавке, стручне службе Центра за набавке и централна стоваришта утврдиће стање залиха тражених материјала, водећи рачуна да се набавка врши у ограниченим количинама уз максимално коришћење расположивог материјала са залиха.

Члан 7

Прикупљање извештаја о временским условима

1. Ради благовременог предузимања мера за обезбеђење саобраћаја у зимском периоду, прикупљају се извештаји о времену и стању на угроженим местима посредством железничких станица поседнутих радницима СК и других службених места које одређује СК.

Извештаји о временским условима са угрожених места садрже: датум и час када је стање утврђено, температуру ваздуха, висину снега изнад горње ивице шине (ГИШ-а), врсту снега, количину падавина, смер и јачину ветра, снежну вејавицу. Уколико постоји опасност за саобраћај на угроженим местима, треба навести између којих је станица и километарски положај угрожених места. У извештају треба назначити и које су мере предузете.

2. На електрифицираним пругама извештај о времену, поред наведених података, садржи и следеће податке:

- да ли се ствара лед на контактним и примарним водовима,
- да ли се ствара лед на стабилним постројењима електричне вуче (возном воду, проводницима, изолаторима, конзолама, носећим конструкцијама и др.),
- да ли се ствара лед у тунелима од капајуће воде и да ли обухвата возни вод, конзолу, напојни вод, секционер и др. или је у слободној зони пантографа,
- да ли је неки од елемената стабилних постројења електричне вуче неисправан, прекинут, варнички и све остале елементе који могу омести редован железнички саобраћај.

3. Дежурни радници по службеним местима достављају извештаје и податке о стању на прузи оперативном штабу СК, чворним оперативним штабовима, оперативним службама и претпостављеним руководиоцима.

4. Извештаји се достављају електронском поштом (телеграмом). Када због квара телеграфско-телефонских и других уређаја за споразумевање на СК то није могуће, извештаји се достављају преко поштанских линија или мобилним телефонима.

Члан 8

Извештаји и рокови доставе

1. Извештај о потреби за материјалима и средствима за обезбеђење саобраћаја у периоду зимске експлоатације за предстојећу сезону по Секцијама/OJ за СТ, Секцијама/OJ за ВВ и ТКП и Секцијама/OJ ЗОВС доставља се надлежном Сектору у виду табеле електронским путем. Рок за доставу је до 01. јула текуће године. (Прилог III)

2. Извештај о раду и степену припремљености за зимске услове експлоатације по Секцијама/OJ за СТ, Секцијама/OJ за ВВ и ТКП и Секцијама/OJ ЗОВС, се електронским путем доставља надлежном Сектору који их обједињује, оверава и доставља команданту централног оперативног штаба.

Извештај треба да садржи:

- стање друмских возних средстава и степен припремљености за зимске услове експлоатације,
- степен припремљености објеката и стање постројења за грејање у објектима Секција/OJ за зимске услове експлоатације,
- количина потребних алата, опреме и материјала за зимске услове експлоатације по Секцијама/OJ у СК која се на основу приказаних потреба предаје референту за набавке у Сектору за СТ, (Прилог III)
- стање снабдевености енергентима.

Рок за доставу је до 15. јануара текуће године.

3. Извештај о тренутном стању материјала и средстава за обезбеђење саобраћаја на крају зимске експлоатације по Секцијама/OJ за СТ, Секцијама/OJ за ВВ и ТКП и Секцијама/OJ ЗОВС доставља се надлежном Сектору у виду табеле електронским путем. Рок за доставу је до 15. маја текуће године. (Прилог III)

Члан 9

Припреме за обезбеђење саобраћаја у току зимског периода и припрема за наредни зимски период

1. Припреме за уредно функционисање саобраћаја у току зимског периода обухватају све потребне радове за обезбеђење свих оних објеката и уређаја у којима раде запослени у СК, као што су: манипулативне површине, приступни путеви, магацини, робне благајне, простори за одржавање алата и осталих средстава за чишћење и уклањање снега и леда како би се заштитили од атмосферских утицаја и друге потребне радње за обезбеђење железничког саобраћаја.

2. До 15. октобра текуће године морају се:

- распоредити запослени и одредити њихове дужности и појединачна задужења у току зимског периода,
- одредити станице за прикупљање и достављање података о временској ситуацији и о стању на угроженим местима
- и распоредити алати и остала средства за чишћење и уклањање снега по чворним оперативним штабовима.

3. Обезбеђење нормалног функционисања железничког саобраћаја у току зимског периода заснива се на благовременим припремама и сталном стању приправности. У ту сврху стручне службе Сектора за СТ у сарадњи са стручним службама Сектора за ВВ и ТКП и стручним службама Сектора ЗОВС дају смернице Секцијама/OJ за СТ, ВВ и ТКП и ЗОВС најкасније до 15. јуна текуће године а на основу важећих прописа и стечених искустава

одређују послове и рокове за извршење задатака у вези с обезбеђењем саобраћаја у току наредног зимског периода.

4. Смернице садрже следеће целине:

1. Анализа обезбеђења саобраћаја у протеклом периоду зимске експлоатације,
2. Обезбеђење саобраћаја у домену превозних капацитета,
3. Набавка материјала и потребне опреме,
4. Организација оперативних штабова,
5. План за обезбеђење саобраћаја у периоду зимске експлоатације,
6. Извештаји и рокови доставе,
7. Послови координације.

5. Сектор за СТ у сарадњи са стручним службама Сектора за ВВ и ТКП и стручним службама Сектора ЗОВС је у обавези да изради део „А“ и део „Б“ Општег плана за обезбеђење саобраћаја у периоду зимске експлоатације за предстојећи зимски период. Део „А“ Општег плана су трајне одредбе Општег плана бр. 89-340/97 од 20.08.1997. године објављене у Службеном гласнику ЖТП-а „Београд“ бр. 1-97, које садрже одредбе које се битно не мењају дужи временски период и имају карактер сталног значаја. Део „Б“ Општег плана су променљиве одредбе Општег плана, треба да садржи седишта, саставе и подручја деловања оперативних штабова. Рок за доставу је до 15. јула текуће године.

Све измене и допуне дела „А“ и дела „Б“ Општег плана благовремено се достављају Сектору за СТ електронским путем.

Члан 10

Рад станица

1. Станице утврђују распоред рада станичног особља за чишћење снега и леда на основу чворног оперативног плана, одређујући сваком раднику рејон чишћења с ближим подацима. Распоред се прави и за сва службена места која су под надзором станице.

У распореду рада задужују се поименично радници за прикупљање и достављање података о временској ситуацији у станици, на прузи, као и о стању на угроженим местима.

2. СК одређује и у којим случајевима поред свог особља станице могу тражити помоћ за чишћење снега од неке друге организације.

3. СК и корисници индустријских колосека, уговором о коришћењу индустријских колосека или на неки други начин, благовремено регулишу сва питања у вези с чишћењем снега с ових колосека, скретница, објеката и постројења на њима.

Члан 11

Рад оперативне службе

1. Оперативна служба СК у зимском периоду обједињује свој рад преко подручне оперативне службе и централне оперативне службе СК (комерцијалне и машинске оператике).

2. По захтеву службе за ВВ и ТКП, централни оперативни штаб СК и чворни оперативни штаб СК одлучују о отказивању и распуштању одређених планираних возова, да не би дошло до закрчења станица на магистралним пругама. Одређује се смањено оптерећење локомотива или се на појединим деоницама употребљавају две или више локомотива за превлачење возова. О овоме се обавештавају заинтересоване службе и станице на прузи.

3. Организација за борбу против снега мора бити мобилна и ефикасна у току целог зимског периода. У ту сврху, поред осталог, треба обухватити и организацију позивања запослених у случају хитних потреба, организацију сталног надзора код угрожених места, смештај запослених, организацију прикупљања података о временској ситуацији и стању код угрожених места, начин споразумевања између угрожених места са суседним станицама и руководећим органима, распоред машина, возила, алата и осталих средстава за чишћење и уклањање снега и леда, распоред сигналних средстава и средстава за заштиту на раду, обезбеђење просторија за смештај запослених код угрожених места где је то неопходно и сл.

У случају елементарних непогода већих размера у току зиме, све Секције на својој територији дужне су да организују заштиту и спасавање људи и материјалних средстава (добара) у складу са плановима и одлукама надлежних државних органа, штабова цивилне заштите и органа предузећа и да се са комплетним људством и механизацијом ставе у функцију обезбеђења саобраћаја.

Део III

МЕРЕ ОБЕЗБЕЂЕЊА КОД ВУЧНИХ ВОЗИЛА

Члан 12

Општи услови припреме и превентиве

1. Припреме локомотива и средстава вуче за рад у зимском периоду обухватају:

- преглед и оправку средстава за чишћење снега,
- набавку и ускладиштење резервних делова, алата, мазива, горива, погонског и осталог материјала,
- обезбеђење инсталација и уређаја у депоима - радионицама, јединицама вуче и складиштима,
- појачано редовно одржавање, надзор и опремање вучних возила,
- распоред и поделу дужности запослених који ће водити борбу против снега, мрза и леда.

2. Припрема и примопредаја вучних возила за зимске услове експлоатације морају се завршити до 15. октобра текуће године. На свим вучним возилима обавити потребне превентивне прегледе, контроле, оправке и припреме за заштиту делова и склопова од смрзавања.

3. Посебну пажњу код вучних возила обратити на:

- уређаје за грејање,
- заптивеност вучних возила,
- ваздушни систем и кочницу,
- уређај за пескарење,
- заштиту од продирања снега и влаге у одређеним склоповима и апаратима,
- акумулаторске батерије.

4. Преглед, оправке и провера уређаја за грејање на локомотивама обављају се сходно одредбама Правилника о одржавању железничких возила и временским условима. Додатна обука одговорних, запослених и особља вучних возила мора се завршити до 30. септембра текуће године.

5. Припрема вучних возила подразумева и поступак мере током њихове експлоатације у зимским условима.

6. Посебно за сваку серију вучних возила СК посебним упутством одређује начин и мере заштите вучних возила за рад у зимским условима.

7. СК може предвидети и могућност обуставе рада појединих серија вучних возила при веома ниским температурама, уколико се искуствено показало да су осетљива на такве услове рада и када превентивне мере не дају позитивне резултате.

8. СК може обуставити рад вучног возила и услед велике висине снега или воде изнад ГИШ-а.

Дозвољена дебљина снежног покривача на неограниченој дужини износи:

- за дизел локомотиве, електролокомотиве.....100 mm

Дозвољена висина воде:

Максимално дозвољена висина воде изнад ГИШ-а за саобраћај вучних возила при максималној брзини до 5 km/h износи:

- за дизел електричне локомотиве серије 641,621...75 mm

- за дизел електричне локомотиве серије 642, 643, 661, 664, 644, 666.....80 mm
- за електричне локомотиве, дизел хидрауличне локомотиве.....100 mm

Члан 13 **Електровучна возила**

Заштита електровучних возила обухвата обезбеђење локомотивског сандука, трчећег строја и електричне и пнеуматске опреме од недозвољеног деловања хладноће, продирања снега и влаге. У ову сврху предузимају се посебне мере у оквиру припрема возила за зиму и експлоатацију возила у зимским условима.

1. Код непосредне припреме електровучних возила за зимске услове експлоатације, посебно се мора обратити пажња на:

- довођење у исправно стање уређаја за грејање управљачница, уређаја за одмагљивање чеоних прозора, клима уређаја, уређаја за пескарење као и исправност прикључне кутије и кабла за грејање возова,
- спречавање продирања снега - влаге, као и замрзавање одређених склопова и агрегата (постављање поклопца на отворе вучних мотора, чишћење и одржавање кровне опреме итд.),
- довођење у исправно стање ваздушне инсталације (кочница, гумених заптивки, славина за испуштање кондензата и резервоара за ваздух),
- заптивеност врата и прозора у управљачницама, машинском простору, као и исправност прозора, врата, брава и објектива камера мора бити обезбеђена,
- обезбеђивање што нормалнијих услова рада уређаја, агрегата и склопова (одстрањивање прашине из разводних ормара, коришћење одговарајућих уља и мазива),
- обезбеђивање одговарајуће густине електролита у акумулаторским батеријама, као и заптивеност сандука за смештај акумулаторских батерија.

2. Приликом експлоатације електровучних возила у току зиме треба се придржавати следећих поступака:

- при пуштању електричне локомотиве у погон обавезно је укључити прво помоћне машине, а затим пустити у рад главни компресор,
- кад вучно возило стоји у месту обавезно је повремено укључивање главног компресора, као и испуштање кондензата из система за ваздух вучног возила,
- за одлеђивање појединих делова и склопова на доњем строју вучног возила могу се користити и бакље уз придржавање свих мера противпожарне заштите,
- увођење продужетка рада мотора вентилатора и после заустављања локомотиве у трајању од 15 минута, ради хлађења вучних мотора и спречавања кондензовања водене паре и залеђивање кондензата.

3. По доласку вучног возила у крајњу станицу, односно пре уласка у депо, мора се одмах прегледати да није продро снег у унутрашњост возила, посебно машинског простора, систем за хлађење, исправљач, вучне моторе итд. Уколико га има, треба га одмах уклонити, а потом локомотиву осушити пре поновног стављања у погон.

Снег такође треба отклањати и с крова локомотиве, постоља и других делова, уз придржавање мера предвиђених Упутством о мерама безбедности од електричне струје на електрифицираним пругама ЈЖ.

4. Кад неисправна - нерадна локомотива уђе у депо, неопходно је брзо локализовати квар и омогућити рад вентилатора за хлађење вучних мотора у трајању од око 90 мин. На овај начин спречава се влажење вучних мотора и хватање иња код великих температурних разлика.

5. Уколико хладно вучно возило треба поставити у загрејани депо, треба обавити следеће радове:

- поставити у рад вентилаторе ради одстрањивања влаге и бољег сушења вучних мотора и опреме,
- поставити контролор у прву позицију (код закоченог возила) да би се вучни мотори и опрема загрејали,
- уколико је време чекања на улаз возила дуге, ови поступци морају се радити непрекидно до уласка возила у депо.

Члан 14 **Дизел вучна возила**

1. У оквиру припрема дизел вучних возила за рад у зимском периоду морају се спровести следеће мере у склопу одржавања и експлоатације.

У оквиру превентивног одржавања треба:

- прегледати систем за хлађење дизел мотора, рад грејача на возилу, заптивеност возила, стање облога за утопљавање делова и рад жалузина,
- планирати употребу антифриза у систему за хлађење код посебно осетљивих возила,
- прегледати систем горива, испрати резервоар за гориво и одстранити воду из њих,
- проверити рад електроуређаја за електрично грејање код возила која имају уграђен систем електричног грејања из дизел локомотива,
- подесити густину електролита акумулаторских батерија према упутству произвођача,
- у периоду веома ниских температура забранити заустављање дизел мотора, а код мотора са системом за хлађење напуњеним чистом или омекшаном водом трајно забранити заустављање дизел мотора током зимског периода када се локомотива налази на отвореном простору,
- код дужег стајања на отвореном простору при температурама око нуле прописати спречавање замрзавања воде за хлађење повременим стартовањем дизел мотора,
- при евентуалном квару дизел мотора прописати поступак испуштања воде за хлађење за сваку серију вучних возила посебно,
- посебну пажњу обратити на стање главног генератора и вучних мотора у погледу чистоће и стања изолације,
- алкохолем опрати комутатор и држаче четкица ради спречавања пузајућих струја,
- осигурати поклопце вучних мотора у погледу спречавања од самоотварања,
- у распршиваче алкохола у зимском периоду експлоатације обавезно доливати алкохол при контролно-техничком прегледу. Пречиштаче у инсталацији за збијени ваздух заменити чистим,
- прегледати ваздушни и кочиони систем у погледу заптивености и чистоће филтера, испустити талог из резервоара за ваздух, подмазивати полужја машћу и проверити функционалност,
- према потреби при изузетно јаким вејавицама поставити додатне филтере за ваздух на уисне отворе за ваздух ради спречавања продирања снега, као и евентуално на доње отворе вучних мотора, према потреби.

У оквиру експлоатације у зимским условима предвидети поступак за:

- неисправна дизел-вучна возила која се дуже задржавају на отвореном простору за време ниских температура, заштитити их од замрзавања,
- стартовање дизел мотора при веома ниским температурама,
- начин отклањања снега по доласку у депо уколико је продро у машински простор вучног возила и предузимања сушења возила или електричних машина и уређаја.

Члан 15

Поступак особља вучних возила и особља за одржавање у зимском периоду

1. Сви делови вучног возила који су у зимском периоду изложени хлађењу и смрзавању морају бити предмет сталне пажње особља вучних возила.

2. У зимским условима вучна возила морају бити подвргнута интензивнијем надзору и одржавању:

- у обртним станицама мора се обезбедити отклањање снега с крова и машинског простора,
- у депоима се морају обезбедити уређаји за сушење топлим ваздухом електричних уређаја и машина и уређаји за стартовање и допуњавање батерија из спољњег извора.

3. Особље вучних возила мора посебну пажњу да обрати на:

- пескаре,
- стање бандажа,
- ваздушни систем и кочницу, услед чега треба чешће испуштати талог и активирати кочницу,
- уређај за сушење ваздуха,
- електричне машине у погледу продирања снега,
- доследно спровођење додатних одредаба СК-а у погледу руковања вучним возилима.

4. Особље на одржавању вучних возила дужно је да се у свему придржава одредаба Правилника о одржавању железничких возила у погледу обима радова за сваку серију вучних возила, а нарочито на ваздушни систем и кочнице.

Део IV

МЕРЕ ОБЕЗБЕЂЕЊА КОД ВУЧЕНИХ ВОЗИЛА И ОБЈЕКТАТА ЗА ЊИХОВО ОПСЛУЖИВАЊЕ, ОДРЖАВАЊЕ И ОПРАВКУ У ЕКСПЛОАТАЦИЈИ

Члан 16 Општи део

1. Осигурање безбедног и уредног саобраћаја вучених возила у зимском периоду подразумева примену превентивних и извршних мера.

У вези са спровођењем извршних мера разликују се одговарајућа климатска стања зависно од температуре ваздуха, снежних падавина као и појаве залеђивања.

У том погледу у одговарајућим периодима за време зиме разликују се стања:

- када је температура виша од 0°C, без снежних падавина,
- када је температура виша од 0°C, са снежним падавинама, тј. висином снега до 20 cm и изнад 20 cm,
- када је температура испод 0°C до -5°C, без атмосферских падавина,
- када је температура испод 0°C до -5°C, са снежним падавинама, тј. висином снега до 20 cm и изнад 20 cm,
- када је температура испод -5°C до -20°C, без обзира на висину падавина.

У случајевима када је температура нижа од -20°C морају да се спроведу мере везане за ванредне услове за обезбеђење саобраћаја у зимском периоду.

2. Поред мера које се спроведу непосредно у односу на вучена возила (у даљем тексту кола), морају да буду спроведене и одговарајуће мере код објеката, постројења и уређаја који служе за опслуживање, одржавање и оправку кола у експлоатацији.

Члан 17 Мере обезбеђења код вучених возила

1. Код теретних кола, у односу на механичку опрему, треба да се спроведу превентивне и извршне мере:

- обавезна систематска провера површине котрљања и венца точкова у току зимског периода, као и ванредна провера у ситуацијама када је спољна температура ваздуха 0°C или нижа;
- провере стања навојног дела вучне спреме и у случају потребе (залеђивања) благовремено отклањање леда ради омогућења прописног затезања гарнитуре кола и заквачивања кола у возу;
- провера блокирања одбојника уз примену одговарајућег мазива;
- редовна провера стања лежишта (кућишта) осовинских склопова.

2. У погледу превентивних и извршних мера код кочних уређаја и елемената, као и кочног система целог воза према одредбама важећег Упутства о кочењу возова и Правилника о кочницама железничких возила.

3. За подмазивање одговарајућих склопова и делова кола (осовинска лежишта, одбојници, браве итд.) у зимском периоду меродавне су одредбе Упутства за подмазивање кола, односно оверених фабричких упутстава за одговарајуће склопове.

4. Превентивним и извршним мерама морају се благовремено спроводити предсезонски прегледи вучених возила у СК.

Члан 18

Посебне мере обезбеђења код теретних кола

1. Код теретних кола у погледу превентивних и извршних мера морају да се спроводе поступци према важећим упутствима и правилницима СК, зависно од врсте и типа теретних кола.

При овоме, посебна пажња мора да се посвети подмазивању одговарајућих склопова и делова кола, као и начину товарења и осигурању терета на отвореним теретним колима (с покривачима или без њих) у случајевима снежних падавина.

2. Посебно мора, појединачно по врстама, тј. по типовима кола, да се спроводи:

- поштрена провера заптивености сандука кола код превоза осетљивих метерија,
- чишћење унутрашњих залеђених површина товарених кола,
- отклањање снежних наслага (веће дебљине) с кровова затворених и специјалних кола, уз поштовање посебних услова за овај поступак на електрифицираним пругама (Упутство о мерама безбедности од електричне струје на електрифицираним пругама ЈЖ и Упутство за обављање послова на пругама ЈЖ електрифицираним монофазним системом 25кV, 50Hz),
- провера исправности посебних уређаја код специјалних кола,
- провера издувних цеви компресора код кола с расхладним уређајима,
- поштрена провера осигурања терета, односно њихових померања на пругама лошег квалитета где се уочава чешће померање терета при превозу, и то у станицама од којих почињу нормални услови превоза,
- провера исправног стања и могућност руковања спојним направама код кола за превоз аутомобила која имају возни електрични вод високог напона.

Члан 19

Посебне мере обезбеђења код кола за нарочите превозе

1. Код кола за нарочите превозе спроводе се превентивне и извршне мере зависно од врсте, тј. типа кола, односно њихове намене, према локалним климатским условима и локалним прописима који морају да буду у складу са осталим општим или посебним одредбама из овог упутства.

Члан 20

Мере обезбеђења код објеката за опслуживање (намиривање и негу), одржавање и оправку вучених возила

1. У објекте за опслуживање, одржавање, оправку вучених возила у експлоатацији у СК спадају техничко-колске станице са затвореним просторијама и отвореним радним просторима (технички колосеци с каналима или без њих итд.).

2. Код објеката, постројења, инсталација и уређаја наведених у претходној тачки и радова везаних за њихову употребу превентивне и извршне мере спроводе се зависно од локалних климатских услова према прописима (пословни ред станице, радне јединице или објекта) за рад у зимском периоду, а у складу с осталим одредбама овог упутства и других наведених прописа СК.

Део V

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 21

Прилог

1. Прилог уз ово упутство чини његов саставни део.

Члан 22

Прелазне одредбе

1. Даном ступања на снагу овог упутства престаје да се примењује Упутство о обезбеђењу саобраћаја у току зиме („Службени гласник Заједнице ЈЖ“, број 1/04) УП-333

Члан 23

Завршне одредбе

1. Ово упутство ступа на снагу 8 (осмог) дана од дана објављивања у "Службеном гласнику ЖС".

ОДБОР ДИРЕКТОРА

Душан Гарибовић

Наташа Млинар Лежаја

КАРАКТЕРИСТИКЕ ВЕТРА И СНЕЖНИХ ПАДАВИНА

а) Карактеристике ветра

Основне карактеристике ветра су смер и брзина.

Смер ветра означава се према странама света, тј. с које стране дува (југоисточни, јужни, северни итд.). Поред тога, може се означавати и локалним називима (кошава, југо, вардарац и сл.).

Брзина ветра мери се и изражава у метрима на једну секунду (m/s), или у километрима на час (km/h). Основни оријентациони подаци за ветар су:

БОФОРОВА СКАЛА ЈАЧИНЕ ВЕТРА

Број по Бофору	Описни назив ветра	Одговарајуће брзине ветра на стандардној висини од 10 т изнад равног, отвореног терена		Опис пратећих појава у природи
		m/s ⁻¹	km/h ⁻¹	
				НА КОПНУ
0	Мирно, без ветра	0-0,2	<1	Атмосфера је мирна, дим се пење вертикално увис
1	Благ поветарац	0,3-1,5	1-5	Правац ветра може се запазити само по кретању дима, али не и на ветроказу
2	Поветарац	1,6-3,3	6-11	Ветар се осећа на лицу, лишће трепери, ветроказ се покреће
3	Слаб ветар	3,4-5,4	12-19	Лишће и гракчице непрекидно се покрећу; на ветру се вијоре лаке заставе
4	Умерен ветар	5,5-7,9	20-28	Ветар подиже прашину и листове папира; покрећу се мале гране
5	Умерено јак ветар	8,0-10,7	29-38	Тања стабла с лишћем почињу да се њишу; на копненим водама формирају се таласићи с крестима
6	Јак ветар	10,8-13,8	39-49	Покрећу се велике гране; у телсграфским жицама чује се фијукање; отежана је употреба кишобрана
7	Врло јак ветар	13,9-17,1	50-61	Дрвеће се љуља у целини; отежано је кретање против ветра
8	Олујни ветар	17,2-20,7	62-74	Ветар ломи гране дрвећа; кретање против ветра углавном није могуће
9	Јак олујни ветар	20,8-24,4	75-88	На зградама долази до мањих оштећења (откидање олука, рушење димњака, падање црепова)
10	Олуја	24,5-28,4	89-102	Ретко се јавља у унутрашњости на копну; ветар чупа дрвеће из земље; велика оштећења на зградама
11	Разорна олуја	28,5-32,6	103-117	Јавља се врло ретко; изазива разарања на великом пространству
12	Оркан	32,7 и више	118 и више	-

б) Карактеристика снежних падавина

Основне карактеристике снежних падавина су:

- влажност (сув, влажан, да ли се снег топи),
- крупноћа (ситан, крупан снег),
- интензитет падања,
- стање (растресит, збијен, смрзнут снег) и
- да ли се стварају сметови.

За завејавање најопаснији је ситан сув и растресит снег јер је јако покретљив.

РОКОВИ ДОСТАВЕ

ЗИМСКИ ПЕРИОД ОД 15 ОКТОБАРА-15 АПРИЛА			
ТЕРМИН	ШТА СЕ ДОСТАВЉА	КО ДОСТАВЉА	КОМЕ СЕ ДОСТАВЉА
15. јануар	Извештај о раду и степену припремљености	Секције/ОЈ	Надлежном Сектору
15. мај	Извештај о тренутном стању материјала и средстава	Секције/ОЈ	Надлежном Сектору
15. јун	Смернице	Сектор за СТ /ВВ и ТКП /ЗОВС	Секцијама/ОЈ
01. јул	Извештај о потреби за материјалима и средствима	Секције/ОЈ	Надлежном Сектору
01. јул	Подаци о члановима оперативних штабова и њиховим заменицима	Секције/ОЈ	Сектор за СТ
15. јул	Део А Општег плана трајне одредбе	Сектор за СТ	Секцијама/ОЈ
15. јул	Део Б Општег плана променљиве одредбе	Сектор за СТ	Секцијама/ОЈ
01. септембар	Чворни оперативни планови	Секције/ОЈ	Сектору за СТ

ПРЕГЛЕД МАТЕРИЈАЛА И СРЕДСТАВА

Редни број	Назив материјала и средстава	Секције/ОЈ	Укупно
1	Лопате гвоздене (ком.)		
2	Лопате алуминијумске (ком.)		
3	Лопате дрвене (ком.)		
4	Лопате пластичне (ком.)		
5	Држаље за лопате (ком.)		
6	Метле сиркове велике (ком.)		
7	Метле сиркове мале (ком.)		
8	Метле брезове (ком.)		
9	Гребла за лед (ком.)		
10	Држаље за гребла (ком.)		
11	Пијуци (ком.)		
12	Држаље за пијуке (ком.)		
13	Индустриска СО (кг.)		
14	Шећер (кг.)		
15	Чај (паковање)		
16	Термометар спољни (ком.)		
17	Термометар унутрашњи (ком.)		
18	Угаљ (тона)		
19	Алкохол 95% (лит.)		
20			
21			

* По потреби дописати нови назив материјала и средстава